

Lo Catalanista

Diari defensor dels interessos morals y materials de Catalunya

La correspondencia al Director. | Los originals no 's tornan

DIRECCIÓ, REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

Calderón, 36.

Representació Administrativa á Barcelona

Llibreria de Alvar Verdaguer Rambla Mitj, 5

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Sabadell. 4 rals al mes.
Fora.. . . . 14 » trimestre.
Un número sol. 5 céntims.
Anuncis á preus convencionals.

Pianos. - Afincacions y reparacions
E. LLADÓ
== Calderón, 18. - Sabadell ==

Pera llogar

una magnífica cuadro capás pera 14 talers mecánicos, ab sa corresponent forsa á vapor, y dúas grants cuadros, propias pera magatzém, dipòsit ó industria, en lo vapor *del Infern*, carrer de Calderón.

Informará l' encarregat del vapor.

Teatro Principal.- Està en venda un dels millors palcos del 1.er pis d'aquest Teatro. En la Administració d'aquest diari donarán mes detalls.

En lo CENTRE CATALÀ

Encare vibran en nostre cervell 'ls atronadors aplaudiments ab que la numerosa y escullida concurrencia premiá la vetllada d'inauguració de curs donada en l'esmentat Centre lo diumenge prop-passat; encare 'ns pesigolleja l'ànima l'entussiasme causat per las composicions ja musicals, ja poéticas que foren interpretadas; encare sentim la recansa ab que deixarem 'l saló, fet un devasall de vida y de plaher.

Fou una vetllada robusta per lo ben entès del programa; magistral per lo intrinsech dels treballs tots ells originals, donats á coneixer; filra-

mónica, en lo mes elevat sentit, per l' extraordinari mérit musical de las composicions, ab brillantés executadas y per l' art y sentiment que en alt grau posseheix l' infatigable senyor Constanti y que éll posá especial empenyo en posar de relleu.

Lo *Racconto* de l' ópera *Lohengrin* y las *árias* de las óperas *I Pagliacci* y *L' Ebreza* que cantá lo ja célebre tenor, foren tan ben interpretadas que l' auditori entussiasmat, frenétich y ab verdader deliri aclamá al senyor Contanti en mitj d' una tempestat d' aplausos aixordadors, aplausos que éll acallá repetint las pessas musicals objecte de l' ovació. Pero ahont l' entussiasme mes se desbordá fou en la *Cansó catalana*, composició de nostre estimadíssim compatrieci Mossen Miquel Ferrer y lletra de nostre benvolgut company y poeta don Francisco de P. Bedós; allí es ahont l' auditori se senti fortament sugestionat per la genial creació musical plena de sentiment, per la delicada inspiració de la lletra y per la magistral interpretació donada per lo senyor Constanti. No pot demanarse més; autors é intérprete foren ovacionats ab verdader entussiasme, ab verdadera justicia. Rebin nostre mes complerta felicitació.

Lo preludi de l' ópera *Cavalleria Rusticana*, fou executat en lo piano per nostre company, l' aventajat pianista senyor Quer, d' una manera delicada, ben sentida, inmillorable; en los accompagnaments, sobresalien de debó.

Mossen Ferrer y lo senyor Casas en los *Fragments* de la *Gioconda*, estigueren á envejable altura, no sols per la cabal interpretació que hi donaren, sinó per la brillán manera ab que fou executada.

Lo senyor Capellades en el *Minuet* de *L' Arlesienne*, 'ns demostrá una vegada més lo seu domini de la flauta, lo gust ab que interpreta las partituras y 'ns feu gosar ab aquell hermós tó que sab arrencar del difícil instrument.

Y per últim, lo senyor Rifá en la difícilísima *Fantasia Militar*, 'ns revelá un futur violinista, puig la pesa de prova á que fou somés lo seu talent, es d' aquellas que 'ls verdaders mestres hi temen per lo difícil.

Fins aquí la part musical; la literaria mereix capítol apart, puig fou de lo mes selecte que havém sentit en lo Centre Catalá.

Lo discurs doctrinal del distingit abogat en Francesch Barata, resenya histérica, esmaltada ab atinadíssimas observacions, 'ns demostrá una vegada mes la rahó de Catalunya en trevallar per la reivindicació de sos drets; la fellonia de qui 'ns el va robar y la injusticia mes ignominiosa dels qui 'ns 'ls negan. La historia 'ns empara en nostra justa demanda, pero 'l centralisme no ho sap encare que hi haigi historia, no mes sap que hi ha capatassos y negres. L' enhorabona al Sr. Barata per son erudit trevall.

Lo Sr. Xirinachs llegí molt bé una bonica poesia de don Pau Grieria.

Lo senyor Martí Peydro 'ns sorprengué ab sa poesia *¡Donat!* d' assumpto delicat, molt ben compost y de forma inmillorable.

Lo senyor Saló 'ns doná á conèixer sa poesia *Cástich* que fou aplaudida. Fou á nostre parer una de las mes delicadas notas de la vetllada.

Lo senyor Martí Peydro, llegí ab carinyo la poesia *Lo llit*, de don Joseph Puig Cassanyas, que mantingué duránt sa lectura, la rialla del auditori per son humorisme de bona ley y per son assumpto original.

En Modest Durán, doná lectura de la preciosa composició *Carta*, de don Anton de P. Capmany, que impresioná vivament á la concurrència, per lo ben sentit anyorament de la Patria. Es una composició digne de premi.

Lo senyor Bedós, com sempre, 'ns feu plorar y riurer á la vegada, entristintnos de debó duránt la lectura de sa hermosa poesia y sorprenentnos al final ab la mes viva nota cómica. En aixó hi té la má trencada, hi es especialista.

Segons manifestá lo senyor Folguera, nostre distingida compatricia y excelent amiga na Agnès Armengol de Badia, doná una mostra més de son carinyo al Centre Catalá, enviant an aplech de *Catalanes* pera ser llegida en la vetllada que ressenyém, *Catalanes*, preciosas, inspiradas, que llegí ab valentia l'esmentat senyor Folguera y que promogueren tal explosió d'entussiasme que tingueren de ser repetidas. Bé, molt bé per la senyora Armengol.

Per últim lo senyor Saló llegí un cumplert discurs de gracias, ab quin doná fi una festa que deixá á la concurrència, ab verdaderas ánsias de presenciarme un altre, puig lo recel d'aquesta, no s'esborra facilment, ni ab pròtitut.

Felicitém de cór al Centre Catalá que tant bé y ab tant acert organisa sas festas, essent avuy per avuy l'única societat que conta ab elements, per ser la primera d'aquesta ciutat, ahont se 'n contan tantas; y encare dirán que 'l regionalisme no té adeptes; serán poch, pero de calitat, y aixó es lo necessari y lo que basta.

Fins á un altre dia y que no sigui lluny.

SECCIÓ REL·LIGIOSA

Sants del dia.—S. Isele y Victoria martiritzats á Córdoba, son venerats desde temps immemorial en nostre ermita de la Verge de la Salut d'aquesta ciutat.—S. Gregori bisbe de Neocesaréa anomenat lo Taumaturgo.—S. Gertrudis de la ordre de S. Benet.—Los Sts. martres Alfeo y Zaqueo á Palestina.—S. Dionis bisbe d' Alexandria.—S. Anian bisbe d' Orleans.—S. Hugou bisbe á Inglaterra.—S. Gregori bisbe de Tours y S. Eugeni comfessor á Florencia.

La missa en honor de S. Gregori.

La Epistola es del cap. XLIV y XLV del Eclesiástich. Pondera la puresa de costums la virtut y la santetat de que deu estar revestit lo sacerdot de Cristo pera poguer anunciar al poble la seva Glòria en son nom.

Lo Evangeli es del cap. XI de S. March. Jesucrist asegura que tot quant demaném ab verdadera Fé quan orém mos será concebit.

Parroquia de S. Feliu.—A las sis missa en lo SS. per las obligacions de D.ª Rafela Campdepadrós, á las set á dos quarts de vuyt y á las vuyt en lo Carme per D. Joaquim

Romeu y Rovira, á dos quarts de vuyt en lo SS. per D. Joan Gorina Borrell, á las set en lo mateix altar per D.ª Angela Bererto adoptada per la C. de S. á las vuyt en lo altar major per D. Feliu Fontanet Casali.

Continua lo Novenari d' Animas continuant sos interesant sermons lo Rt. Gayetà Soler al punt de las vuyt.

Parroquia de la Concepció.—A las sis missa al altar de S. Joseph per D. Gabriel Romeu y D.ª Maria Sampere, á las set per D.ª Teresa Busom á las vuyt en lo SS. per D. Joan Torruella y Pujo.

NOVAS

Se 'ns assegura que 'l *Círculo Federal* d' aquesta ciutat prepara per 'l próxim diumenge á la tarde un gran *meeting* en lo quin hi pendrán part varis dels mes coneguts oradors republicans de Barcelona.

Veurém lo que 'ns dirán de nou.

La empresa del teatro d' Euterpe anuncia per demá lo debut de la primera tiple Matilde Bona ab la sarzuela *El anillo de hierro*.

El Noticiero Universal, lo célebre *Ciero* de en Menxeta nos ha explicat ab tots los pels y senyals una historieta canina que es digne de passar á la posteritat. Se tracta nada menos que d' un gós anomenat *Clavel* que regalaren al Rey Alfons XIII durant lo temps que prengué banys á San Sebastian. Y 'l *Ciero* galant fins ab los gossos de la Real casa, nos conta una escapatoria del *Clavel* en busca de novas sensacions y conquistas per los carrers de la *coronada villa*, deixant una tristesa al Palau, segons l' eco valencianet de Barcelona, que deixá semblar que s' havian rebut malas noticias de Cuba. De res hi valgueren los anuncis als diaris, perque en *Clavel* menys instruit que sos amichs del *Ciero* no coneixia una lletra ni ab caracter d' impremta.

Mes tal causa y un dia vingué que 'l *Clavel* cansat de fe 'l tronera, 's presentá tot sol á las caballerizas del Palau, ab molta «alegria del Rey, que le colmó de fiestas y halagos que hacen recordar la parábola del HIJO PRODIGO».

Aixís, tal com sona; la PARÁBOLA DEL HIJO PRÓDIGO.

¿Qui havia de pensarse may que per frescura y tranquilat que gastí 'l *Ciero*, pogués comparar la divina parábola ab la tornada d' un gós perdut á casa seva?

¡Che, valencianet, que t' ix l' aurella!

Segons lo Registre Civil, ahir no ocorregué cap defunció en aquesta ciutat. Tampoch 's va registrar cap naixement.

A la funció que tingué lloch en lo teatro de la Associació de Catòlics lo passat diumenge á la nit, assistí numerosa concurrencia que sortí alta-

ment satisfeta de la funció representada *La clau de casa*, lo conegut drama d' en Pere Anton Torres modificat en lo sentit qu' exigeix lo teatro de una Societat catòlica per moltes de sas mes notables qualitats com ja es de suposar, mes aixís y tot queda en éll encare pasta suficient per interessar al auditori. Los aficionats compliren be son comés, mereixent aplausos que no 'ls hi escatimaren.

En lo número d' ahir de *El Diario de Barcelona* 's dona compte de una reunió verificada en lo *Círculo Conservador* de la vehina capital, ab tal carinyo, ab tanta extensió y detallat per pessas menudas, com ho podria fer lo mes interessat y servicial polítich de la colla planista.

No sabém á que vé aquest tira y afluixa del vell colega de Barcelona. Tant aviat manifesta ó vol manifestar una independència política que enemora, com peteix y emula á la desgraciada *Dinastia*.

Una de dos; ó cada redactor te permís per escriurer com li sembli, ó 'l *Diario de Barcelona* rapapieja.

Cada vespre, en lo Novenari d' Animas la Iglesia de S. Feliu está pleníssima de fiels pera escoltar la fácil y convincent paraula del il·lustrat Rvnt. Gayetá Soler, de quals profitosos sermons es d' esperar beneficiosos fruyts pera nostra ciutat.

Per conducte autorisat se 'ns comunica que l' exposició elevada al Ministre d' Hisenda, per 15 associacions catalanas de propietaris, agricultors é industrials, contra la investigació ilegal dels dependents del arrendatari de las contribucions directas, s' han adherit telegráficamente las següents entitats: 'ls alcaldes de Lloret de Mar, Llinás del Vallés, de Tona, de Pierola, de S. Boy del Llobregat y de Navata, en nom dels seus respectius ajuntaments: l' alcalde de Cambrils, en nom del ajuntament, dels contribuyenys, del poble y de la Associació de treballadors Cambrilense, la Societat gremial d' aquesta ciutat; la Lliga de Productors de Vilafranca del Panadés, lo Sindicat de contribuyents agrícols de Tarrasa y 'l Gremi de propietaris de Gracia (Barcelona).

De «Lo Regionalista»:

«Lo conegut escriptor humoristich En Salvador Bonavía, acaba d' adquirir l' acreditat puesto de periódichs de lo carrer de la Portaferrissa, número 16. que d' aquí endevant portará per titol *Lo Regionalista*, y en lo que, com avans, s' hi repartirá de franch nostre quinquinari.

Lo señor Bonavía te 'l propósit de que en lo puesto avans citat, s' hi trobin de venda las millors obras catalanas que vaigin sortint, moltes de las quals serán també regaladas per medi d' una combinació de cupons que té ja en premsa».

Lo periódich *L' Eclairneur* de Nice (Fransa) publica la Memoria que, en la darrera sessió de la Comissió executiva del Gran concurs internacional de músics y orfeons, va llegir Mr. Gateull.

Segons diu la Memoria, aquesta gran festa musical exigeix un pressupòsit de gastos de 130.000 franchs que s' emplearán en premis en metàlich, encuny de medallas y altres distincions, sumptuosa decoració de l' *avenue de la Gare* y de la plassa Massena y altres punts de Nice y demés atencions indispensables.

A la gran plassa Massena s' hi construirá una artística y grandiosa tribuna ahont s' hi farà pública entrega dels premis á las societats musicals vencedoras en lo concurs. Hi assistirán 177 societats musicals francesas y d' altrás nacions formant un conjunt de 9.000 executants. Las diferentas seccions dels jurats se compondrán de 100 individus.

S' espera á Nice una gran afluència de forasters y 'ls fondistas exigeixen preus molt alts. La comissió executiva, vegentse impotent de facilitar allotjament relativament económic á las societats que concorren al concurs, d' acort ab lo ministre d' Instrucció pública, habilitará 'ls locals de las escoles públics, ahont s' hi colocarán 3.000 llits militars que ha proporcionat lo ministre de la Guerra.

Per aquestas noticias cal suposar que será una grandiosa festa musical y no cal dir quant nos enorgulliria com á catalans que la Senyera de nostre «Orfeo Catalá» hi ocupés un dels primers llocs.

Dintre de poch se publicarà al catalá del «Prometeu encadenat» d' Eschilo, feta per lo llorejat poeta En Artur Masriera y Colomer.

La Junta de *Lo Rat Penat* de Valencia se reuní 'l passat dilluns pera protestar del atentat de que fou victima aquell Arxiu General privantlo dels millors documents que possehia, pera emportársels á Madrid. En aquesta reunió s' acordá moure la opinió de Valencia en contra d' aquell acte, nombrantse, pera conseguirho, una comissió composta d' els senyors don Joseph E. Serrano, don Teodor Llorente, don Joseph Martinez Aloy, don Lluís Cebrián, don Francisco Martí Grajales y 'ls president y secretari de *Lo Rat Penat* senyors Berga y Roig. Lo temperament que predominá en aquella reunió es apurar tots los medis que hi hagi hábils pera conseguir de totas maneres lo retorn d' aquells documents.

Las lletres catalanas van enriquantse de dia en dia. A judicar per las moltes obras que están en vigílias per publicarse, aquest hivern la producció literaria assolirà una xifra bastant major que la dels anys anteriors. Aixís, sabem que dintre de molt poch veurá la llum pública un volum de poesias que portará per titol *Natura* degut al celebrat escriptor En Jaume Massó y Torrents; obra que per las excelents referencias que 'n tenim creyém que cridarà fortament la atenció de la crítica. Se troban

també en premsa, una recopilació de treballs literaris de nostre malaguanyat amic En Joseph Soler y Miquel, prolongats per lo notable poeta En Joan Maragall, y un altre tomo de treballs en prosa originals del refinat artista En Alexandre de Riquer. Respecte á traduccions d'obras mestras de la dramática á nostra llengua catalana, podem anunciar, ademés del *Prometeo encadenat* d'Esquilo, traduït per En Artuhr Masriera qu'es un preciós treball, la traducció del *Hamlet* de Schakspeare, obra d'un distingit literat. Com á obras científicas escrites ne catalá assegurém per molt aviat la sortida d'una important monofrfa d'Agricultura, en la que s'estudian la teoria y la práctica dejs odobs, escrita per nostre company de causa En Joaquim Aguilera. També 's dona com á certa pera ben aviat la aparició del primer volúm d'obras póstumas d'En Marián Aguiló y de varias altras obras que no 'ns creyém encara autorisats pera anunciar.

En l'establiment dels artistás grabadors Gelabert germans de Barcelona hi han exposats dos magnífichs canalobres de bronzo, destinats á la Basilica de Santa Maria de Ripoll. Son de gust románich, molt apropiats á la arquitectura del restaurat monestir, ostentant la següent inscripció en llengua catalana:

«A Nostra Senyora Santa Maria de Ripoll sos amantíssims devots Lluís G. Pons y Enrich y Agna Roca de Pons. Any MDCCXCVII.

Diu un telégrama de Madrid:

«La Junta constituïda á la Habana per lo general Blanco pera millorar la alimentació y 'l tracte de la tropa, ha publicat un important informe.

En ell se consigna que al soldat deu entregárseli diariament una lliura de carn, vi, ayguardent, sigrons, fasols y pá, en bastanta quantitat pera condimentar un bon ranxo.

Aquestos articles s'abonaràn en lletras á trenta dias de sa entrega, ab la rebaixa d'un 60 per cent dels preus que regeixen actualment en la contracta de su ministros.»

De manera, que segons confessa 'l propi govern, als soldats fins are no 'ls hi ha donat la alimentació necessaria, y en quant als preus de compra han estat robant lo 60 per cent de son valor. Vaja, are sí que 's veu clar lo perquè 'ls negociants de l'Habana posavan tant d'empenyo en que continués allí lo general Weyler.

Lo nou govern faria un gran acte de justicia si obligava á aquella gentussa á retornar lo robat y á purgar son crim en un calabosso.

D'aquesta gent sí: que se 'n hauria d'omplir á Montjuich, lo castell de las Cabanyas y 'ls presiris de Ceuta y Chafarinas!

Com de costum ja, en nostre Ajuntament, tampoch ahir pogué celebrar-se la sessió de primera convocatoria per falta de senyors regidors.

Tindrà lloch demà dijous, de segona convocatoria.

Lo vehinat de la parroquia de la Purísima Concepció, tracta de solemnisar ab varis festejos, la festa de sa patrona, per lo qual, s'està gestionant lo convenient pera celebrar funcions relligiosas, cucanyas, concerts, serenatas, balls y fochs artificials.

PIANOS de totas classes, nous y usats. COMAS, Rambla, 93 casa de confiança.

TELEGRAMAS

Madrid, 16, 5'20 t.—La Lliga de contribuyents de Santander y la Cambra de Comers han acordat no pendrer part en los festejos que alguns preparan á la arribada del general Weyler. Igual acort ha prés l'Ajuntament de Palma de Mallorca.

Madrid, 16, 5'25 t.—Los estudiants madrilenys han remitit un comunicat als periódichs, desmentint lo rumor de que pendrian part activa en la manifestació que 's prepara al *casi pacificador* de Cuba y fent constar que no están disposats á ser instrument polítich de ningú.

Madrid, 16, 5'30.—Un caracterisat republicá ha dit aquesta tarde qu' als seys correccionaris no 'ls satisfá l' actitut del govern en lo referent al plantejament de la autonomia á Cuba. Fan com los carlins, que parlan d' autonomias y no hi entenen pilota.

Se reben nous detalls de las immoralitats administrativas descubertas á Murcia. Ha sigut prés l' encarregat de la recaudació del Timbre y probablement se farán altrás detencions. Per aquí, mitj en sério. mitj en broma, se diu que d' anar agafant los empleats que faltan, s' haurian de construhir tantas presons com las que existeixen y encare no hi hauria prou lloch per encabirlos.

CAMBIS

Londres á 90 dias fetxa	33'20 d.
» á la vista.	33'60 p.
Paris. » » »	33'40

Pianos nous y assegurats de tot defecte de construcció per 5 anys. Los nous se venen desde **150 duros** y son construïts ab march de metall, bona pulsació y candeleros dobles.

Pianos usats n'hi hán 5 pera vendre, á preus econòmichs.

Aquesta casa s' encarrega de tota classe de afinacions y reparacions.

— DIRIGIRSE A —

JOAN COMAS FAURA
Rambla, 93. — **SABADELL**